

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Lausuntopyyntö VN/18051/2025-OKM-2

**Lausunto englanninkielisen lukiokoulutuksen
opetussuunnitelmasta / Porin kaupunki**

Porin kaupunki on 6.6.2025 hakenut opetus- ja kulttuuriministeriöltä muutosta lukiokoulutuksen järjestämislupaan. Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää 6.6.2025 päivätyllä lähetteellään Opetushallitukselta lausuntoa Porin kaupungin englanninkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelmasta. Opetushallitus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Yleistä

Lukiolain (714/218) 12 §:n mukaisesti Opetushallitus on 20.3.2025 määrännyt englanninkielisistä nuorille ja aikuisille tarkoitetuista lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteista (OPH-868-2025, OPH-791-2025). Koulutuksen järjestäjän tulee laatia opetussuunnitelma, jossa päätetään opetuksen, opintojen ohjauksen ja oppimisen tuen toteuttamisesta, opiskelijoille tarjottavista opintojaksoista ja niihin osallistumisen edellytyksenä olevista opintosuorituksista sekä opetuksen tarkemmista tavoitteista ja sisällöistä. Opetussuunnitelma hyväksytään erikseen nuorille ja aikuisille tarkoitettuja lukiokoulutuksen oppimääriä varten sekä erikseen suomenkielistä, ruotsinkielistä, englanninkielistä, saamenkielistä ja tarvittaessa muulla kielellä annettavaa opetusta varten.

Lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti paikallista opetussuunnitelmaa laadittaessa tulee ottaa huomioon muiden oppilaitosten opetustarjonta sekä lukion toimintaympäristö, paikalliset osaamisvahvuudet ja resurssit. Lukiopaikkakunnan tai -alueen luonto ja ympäristö, historia, kieliolosuhteet sekä elinkeino- ja kulttuurielämä tuovat opetussuunnitelmaan paikallisuutta. Käytännön yhteistyö eri alojen asiantuntijoiden kanssa lisää opiskelun elämänläheisyyttä ja syvällisyyttä. Opetussuunnitelmaa laadittaessa on mahdollisuus myös tarkentaa lukion opetussuunnitelman perusteissa määrättyjä asioita.

Koulutuksen järjestäjä päättää, miten paikallinen opetussuunnitelma laaditaan lukion opetussuunnitelman perusteiden pohjalta.

Opetussuunnitelma tulee laatia yhteistyössä lukion henkilöstön, opiskelijoiden, opiskelijoiden huoltajien sekä säännösten edellyttämiltä osin sosiaali- ja terveydenhuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa. Yhteistyötä opetussuunnitelman laatimisessa voidaan tehdä myös muiden koulutuksen järjestäjien ja sidosryhmien kanssa. Paikallisessa opetussuunnitelmatyössä pyritään ratkaisuihin, jotka kehittävät lukion toimintakulttuuria, tukevat opiskelijoiden hyvinvointia, jaksamista ja osallisuutta sekä monipuolistavat vuorovaikutusta lukion sisällä ja ympäröivän yhteiskunnan kanssa.

Opetussuunnitelma

Lausuttavana oleva englanninkielinen lukiokoulutuksen opetussuunnitelma on laadittu nuorille tarkoitetun lukion opetussuunnitelman perusteiden (2025) mukaisesti sisältäen niissä edellytetyt paikallisesti päätettävät asiat. Porin kaupungin englanninkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelma on laadittu pääosin pohjautuen perustemääräyksen linjauksiin.

Opetussuunnitelmassa on tarkennettu lukion arvopohjaa korostaen opiskelijan omien valintojen ja vastuullisuuden näkökulmaa. Nämä heijastuvat myös toimintakulttuurin paikallisiin kirjauksiin. Kodin ja koulun välistä yhteistyötä, yhteyttä ympäröivään yhteiskuntaan, korkeakouluihin ja työelämään sekä kansainvälisyyttä on monipuolisesti tarkennettu myös eri oppiaineet huomioiden. Erityisesti huomioitavaa on monipuolinen liikkuvuustarjonta sekä erilaisiin projekteihin osallistuminen, mm. ERASMUS+-toiminta.

Opiskeluympäristöä ja -menetelmiä on täsmennetty paikallisesti arvopohjan ja toimintakulttuurin kuvausten mukaisesti. Paikallinen toimintaympäristö, digitalisaatio, yhteistyön mahdollisuudet ja erityispiirteet on huomioitu. Opiskelijalähtöinen näkökulma ja mahdollisuus osallistua sekä vaikuttaa korostuvat paikallisissa kirjauksissa.

Paikalliseen opetussuunnitelmaan sisällytetty suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista on laadittu kattavasti. Tasa-arvosuunnitelma ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu yhdeksi

yhdistetyksi suunnitelmaksi, jossa huomioidaan monipuolisesti näiden molempien suunnitelmien merkitys lukiokoulutuksessa. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on opetussuunnitelman liitteenä.

Lausuttavana olevaan opetussuunnitelmaan on viety lukion opetussuunnitelman perusteisiin keväällä 2025 annetun muutosmääräyksen edellyttämät päivitykset, jotka koskivat muun muassa oppimisen tukea ja erityisopetusta. Ohjaussuunnitelma sekä oppimisen ja opiskelun tukea tarvitsevien opiskelijoiden opetus on kuvattu riittävällä tarkkuudella.

Opetushallitus kiinnittää huomiota siihen, että englanninkielisen painotuksen tehtävää osana kieli- ja kulttuuriryhmien opetusta on avattu hyvin hakijan suomenkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelmassa. Sen sijaan englanninkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelmassa perusteiden linjauksia ei ole tältä osin täydennetty paikallisella lisäyksellä. Kun on kyse englanninkielisestä lukiokoulutuksesta, Opetushallitus esittää koulutuksen järjestäjän harkittavaksi opetussuunnitelman täsmentämistä kieli- ja kulttuuriryhmien opetuksen osalta esimerkiksi huomioimalla kielellisen opiskelun tuen.

Oppiaineet

Lausuttavana olevassa opetussuunnitelmassa oppiaineiden kuvaukset noudattavat pääosin opetussuunnitelman perusteiden kuvauksia. Pakolliset ja valtakunnalliset valinnaiset opinnot on laadittu Lukion opetussuunnitelman perusteiden (2025) moduulien mukaisiksi opintojaksoiksi.

Oppiaineosuuksissa on ansiokkaasti kuvattu arviointia, ja laaja-alaisen osaamisen kuvauksia on täsmennetty opintojaksoittain.

Englanninkieliseen lukiokoulutukseen otettavat opiskelijat opiskelevat pääsääntöisesti äidinkielen ja kirjallisuuden suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärää. A-kielenään he opiskelevat todennäköisesti englantia. Englanninkielisen lukiokoulutuksen opiskelijaksi ottamisen lisäedellytysten perusteella voidaan ennakoida, että merkittävä osa näistä opiskelijoista vapautettaisiin Lukiolain 29 §:n perusteella toisen kotimaisen kielen opiskelusta. Lukiokoulutuksen järjestäjä voi päättää toisen kotimaisen kielen B3-oppimäärän tarjoamisesta toisen kotimaisen kielen suomen tai ruotsin kielen opinnoista vapautetuille.

Lausuttavana olevassa opetussuunnitelmassa on päätetty lukion kieliohjelmasta lukion opetussuunnitelman perusteiden (2025) mukaisesti. Kieliohjelmaan kirjattujen oppimäärien nimeämistä olisi tarkoituksenmukaista yhdenmukaistaa lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaiseksi, kuten Foreign languages, English, A syllabus.

Opetushallitus esittää harkittavaksi B3-ruotsin lisäämistä englanninkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaan, jotta lukiolain 29 §:n perusteella toisen kotimaisen kielen opinnoista vapautetuille opiskelijoille voidaan tarvittaessa tarjota valinnaisia toisen kotimaisen kielen opintoja.

Äidinkielen ja kirjallisuuden oppiaineesta opiskelijalle tarjotaan S2-oppimäärää. Opetushallitus esittää harkittavaksi myös oppimäärän Suomen kieli ja kirjallisuus (S1) -oppimäärän lisäämistä opetussuunnitelmaan niitä opiskelijoita varten, jotka harjaantuvat suomen kielessä ennakoitua nopeammin.

Hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi lukiolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 159/2024 vp) mukaan "...opetusta voidaan antaa muillakin kielillä, jos se ei vaaranna opiskelijan mahdollisuutta seurata opetusta ja suorittaa oppimäärä ja ylioppilastutkinto. Lainsäädäntö mahdollistaa, että koulutuksen järjestäjä tarjoaa englanninkielisen opetussuunnitelman mukaan opiskeleville osan opetuksesta suomen tai ruotsin kielellä, mikä tukisi heidän kotoutumistansa ja integroitumistansa suomalaiseen yhteiskuntaan."

file:///C:/Users/03205537/Downloads/hallituksen_esitys_eduskunnalle_lukiolain_ja_siihen_liittyvien_lakien_muuttamisesta_taitettu.pdf

Opetushallitus kiinnittää huomiota siihen, että Porin kaupungin englanninkielisen opetussuunnitelmassa kaikkien paikallisten valinnaisten opintojen opetuskielenä on suomi. Opetushallitus pyytää koulutuksen järjestäjää varmistamaan, että Lukiolain (714/218) 14 §:ssä säädetyn mukaisesti muulla kuin opetuskielille annettava opetus ei vaaranna englanninkielisen opetussuunnitelman mukaan opiskelevan opiskelijan mahdollisuutta seurata opetusta ja suorittaa oppimäärä ja ylioppilastutkinto.

Terminologia

Paikallisissa linjauksissa noudatetaan pääsääntöisesti lukion opetussuunnitelman perusteiden englanninkielisen kieliversion terminologiaa. Opetushallitus kiinnittää huomiota johdonmukaisiin englanninkielisiin käännösvastineisiin, joita lukiokoulutuksesta vuoden 2025 jälkeen käytetään.

Koulutuksen järjestäjä päättää paikallisesti opetussuunnitelmassaan opintojaksojen koodeista ja nimistä. Mikäli lukiokoulutuksen järjestäjän tarkoituksena on ollut käyttää opetussuunnitelman perusteissa kuvattujen valtakunnallisten moduulien mukaisia koodeja ja nimiä, olisi ne tarkoituksenmukaista muuttaa opetussuunnitelmaa seuraavan kerran päivitettäessä. Esimerkkinä käytetty termi reaaliaineet- real substances, joka oletettavasti on konekäännöksen tuottama kielikukkanen.

Opetushallitus kiinnittää huomiota myös siihen, että pyrkimyksenä on vakiinnuttaa perusopetuksen englanninkieliseksi käännösvastineeksi primary and lower secondary education tai vaihtoehtoisesti comprehensive education. Englanninkielisissä säädösviittauksissa perusopetuksen osalta käytetään toistaiseksi edelleen vanhaa terminologiaa (basic education), koska uusia käännöksiä perusopetuslaista ei ole. Opetushallitus suosittaa kuitenkin siirtymistä perusopetuksen uusien englanninkielisten käännösvastineiden käyttämiseen (Opetus- ja koulutussanasto OKSA:

<https://sanastot.suomi.fi/terminology/oksa/concept/c452>).

Opetussuunnitelmasta puuttuva osa

Koulutuksen järjestäjän laatimasta opetussuunnitelmasta puuttuu seuraava lukion opetussuunnitelman perusteissa (2025) edellytetty osa:

- koulutuksen järjestäjän hyväksymä lukion tuntijako

Opetushallituksen kannanotto

Opetushallituksen antaman perustemääräyksen (OPH-868-2025) mukaisesti lukiokoulutuksen järjestäjän on lukiolain 12 §:n mukaisesti laadittava paikallinen englanninkielinen opetussuunnitelma, joka perustuu englanninkielisen lukiokoulutuksen valtakunnallisiin opetussuunnitelman perusteisiin, ennen kuin se hakee opetus- ja kulttuuriministeriöltä lupaa antaa englanninkielistä opetusta lukiolain 3 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

Lausuttavana olevan lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteella Porin kaupungilla on hyvät lähtökohdat englanninkielisen lukiokoulutuksen asianmukaiseen järjestämiseen. Opetushallitus ei näe estettä Porin kaupungin 6.6.2025 hakeman muutoksen myöntämiselle järjestämislupaansa jälkeen, kun englanninkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaa on edelleen päivitetty huomioiden tässä lausunnossa todetut kehittämistarpeet.

Opetusneuvos

Petri Lehikoinen

Opetusneuvos

Olli Määttä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Opetushallituksen asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Opetusneuvos Jukka Tulivuori, Opetus- ja kulttuuriministeriö

Tiedoksi

Johtaja Kati Lounema, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamo

Opetushallitus

Hakaniemenranta 6, PL 380, 00531 Helsinki

+358 29 533 1000, kirjaamo@oph.fi

www.oph.fi, Y-tunnus: 2769790-1